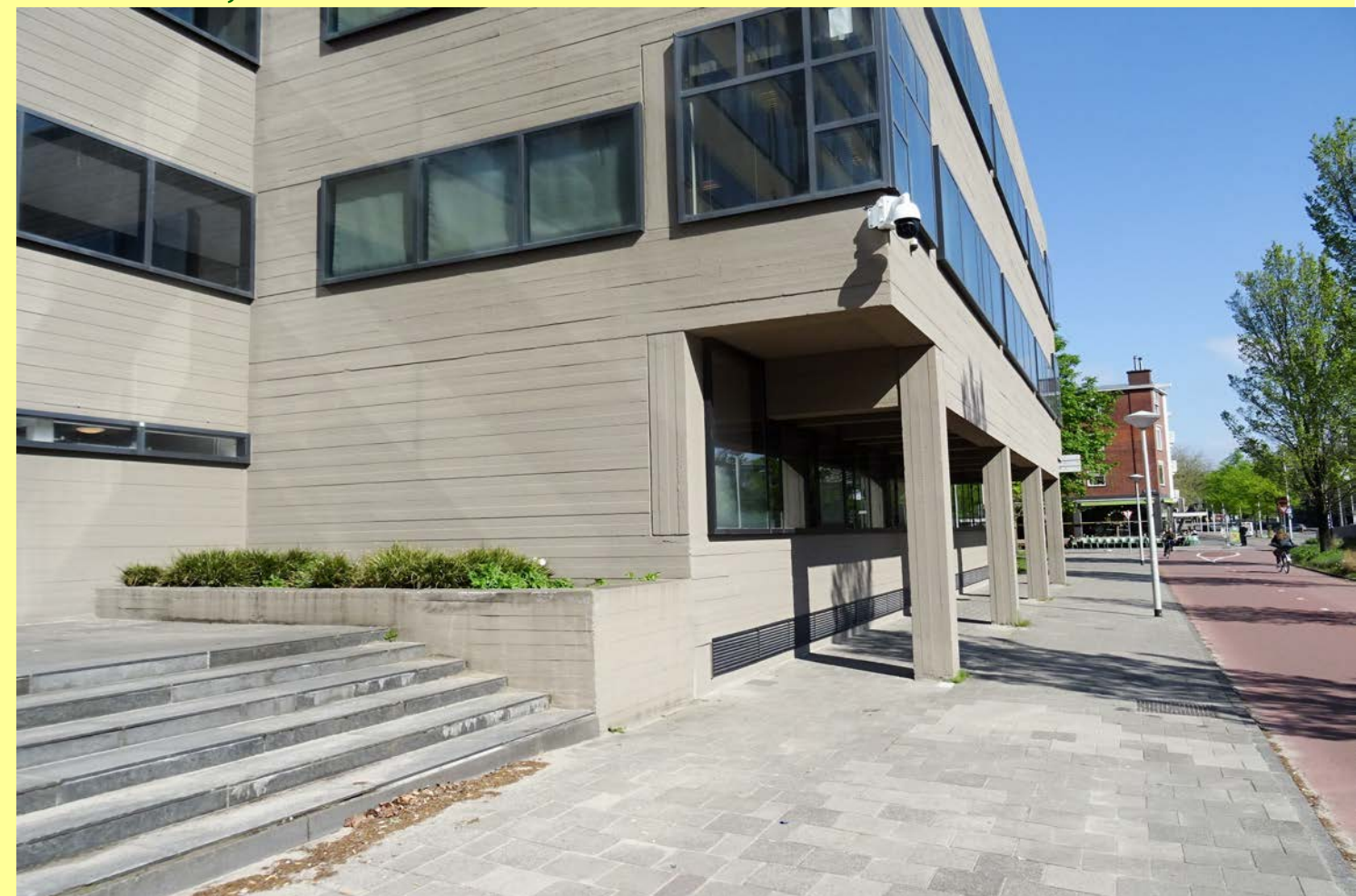

Quick scan ecologie

Parnassusweg 220 te Amsterdam

19 juli 2021

Samenvatting

Voor het complex aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam worden ontwikkelingen voorbereid. Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen ontstaan.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat de aanwezigheid van de huismus op een deel van het gebouw niet is uit te sluiten. Als hier het pand wordt verbouwd is een afdoend onderzoek naar de huismus nodig. Als de huismus aanwezig is en een effect niet is te vermijden, dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Ook zullen dan alternatieve nestplekken nodig zijn.

Er zijn met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen gierzwaluw of vleermuizen in het pand. Een aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

7 - Analyse

9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Stichting Hartwig Ar Foundation
Projectnummer	21.217
Datum	19 juli 2021
Auteur	P.J.H. van der linden
Gecontroleerd	M. Josemans
Status	definitief

*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

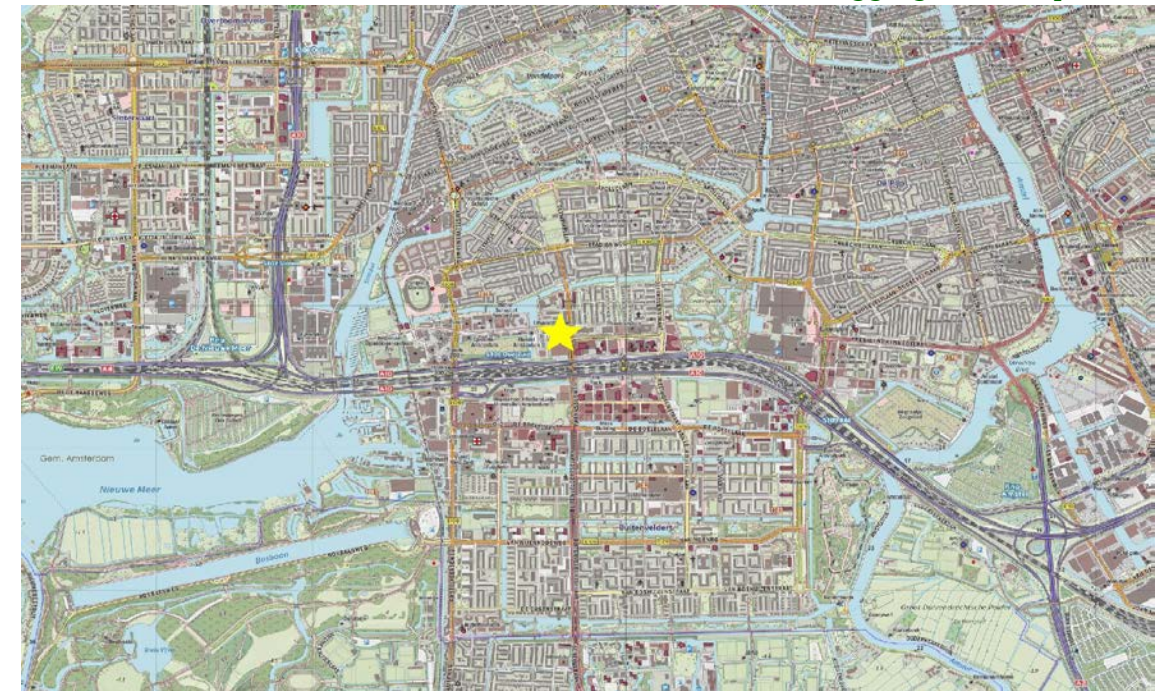
Inleiding

Voor het complex aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam worden ontwikkelingen voorbereid. De panden worden verbouwd; het interieur en deels het exterieur zullen wijzigen. Op het perceel staat momenteel een rechtbank. Een deel van het pand heeft een monumentale status. Beoordeeld is of er effecten op beschermde soorten kan ontstaan.

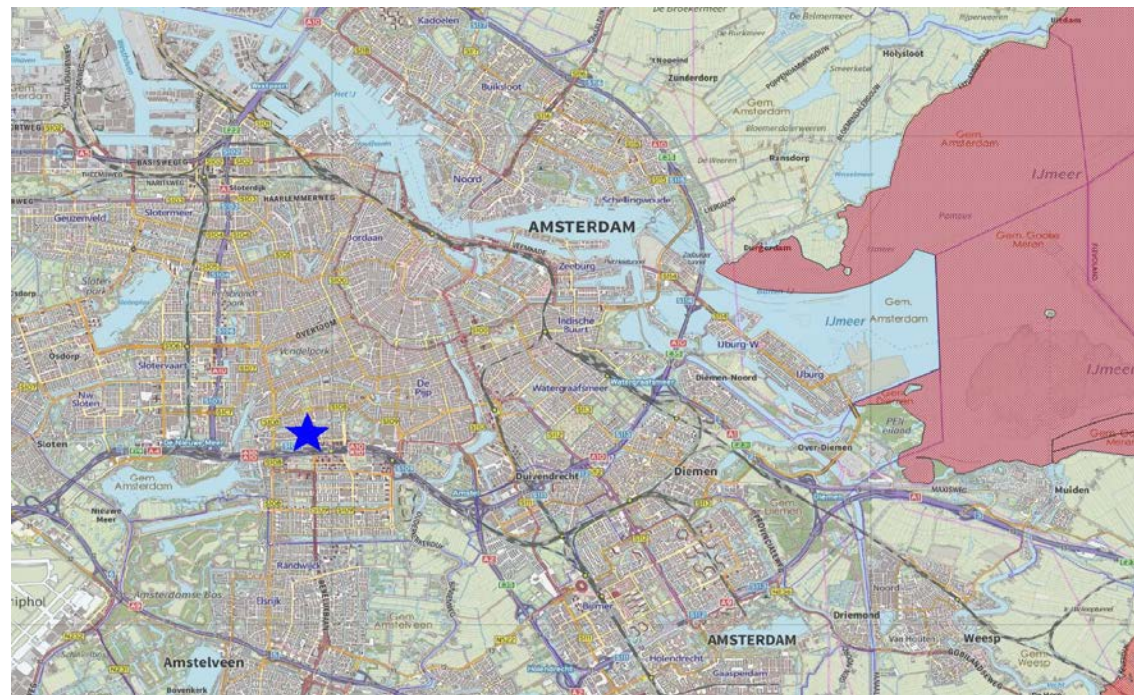
Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 13 mei 2021 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

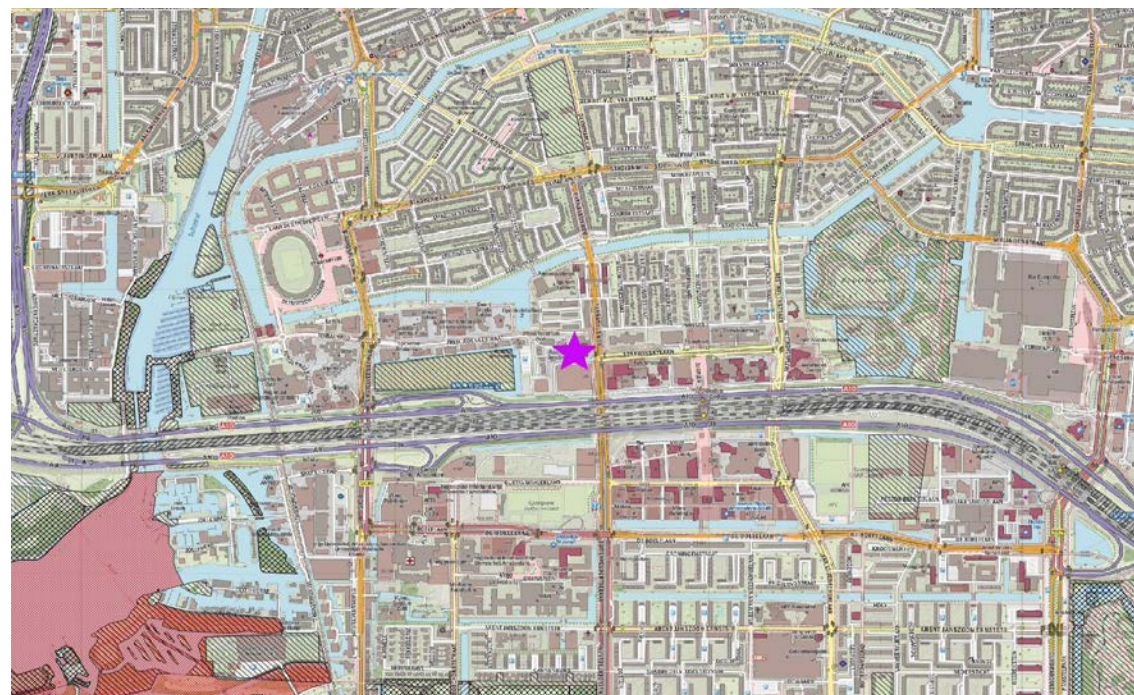
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden (rood).

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland (rood), het hoofdgroenstructuur (\\) en de ecologische structuur (///).

De planlocatie betreft een complex aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam. De planlocatie ligt binnen de bebouwde kom van Amsterdam op loopafstand van het NS Station Zuid. De locatie is in de directe omgeving omsloten door woningen en bedrijfspanden. Ten westen van het perceel ligt de begraafplaats Buitenveldert, wat is aangewezen als belangrijke groenstructuur. Aan de zuidzijde ligt de A10 en de spoorlijn naar Schiphol. De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Op 8,4 km van de onderzoekslocatie ligt het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 1.400 m afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

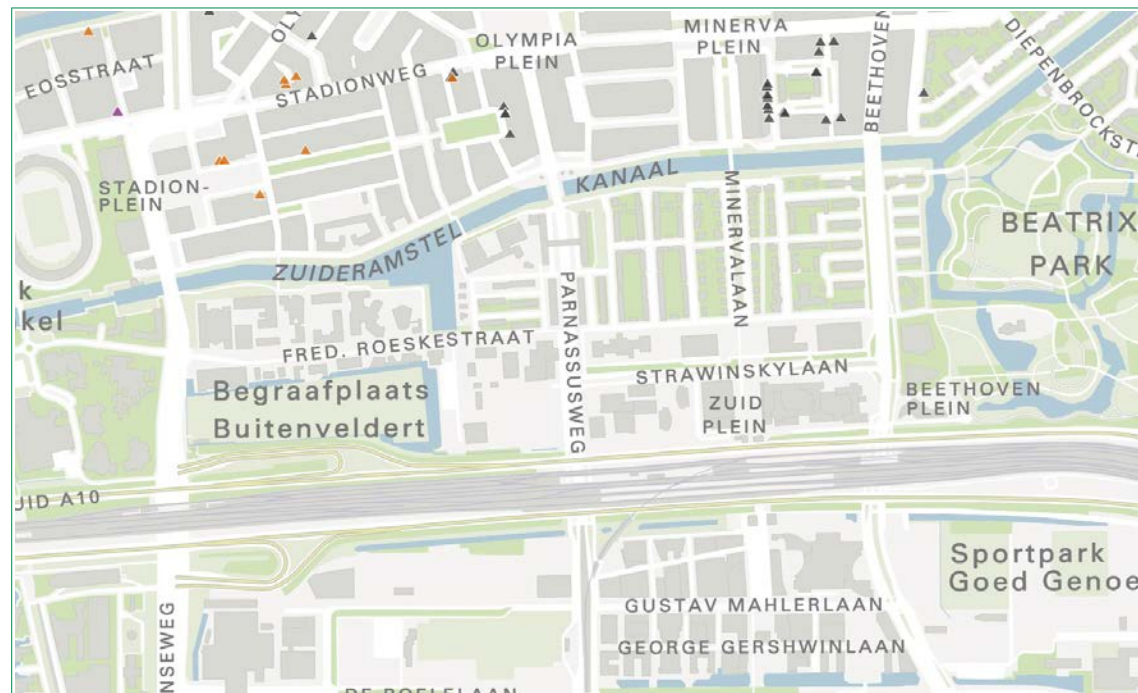
Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De weidevogelleefgebieden liggen op grote afstand van de planlocatie en buiten de bebouwde kom.

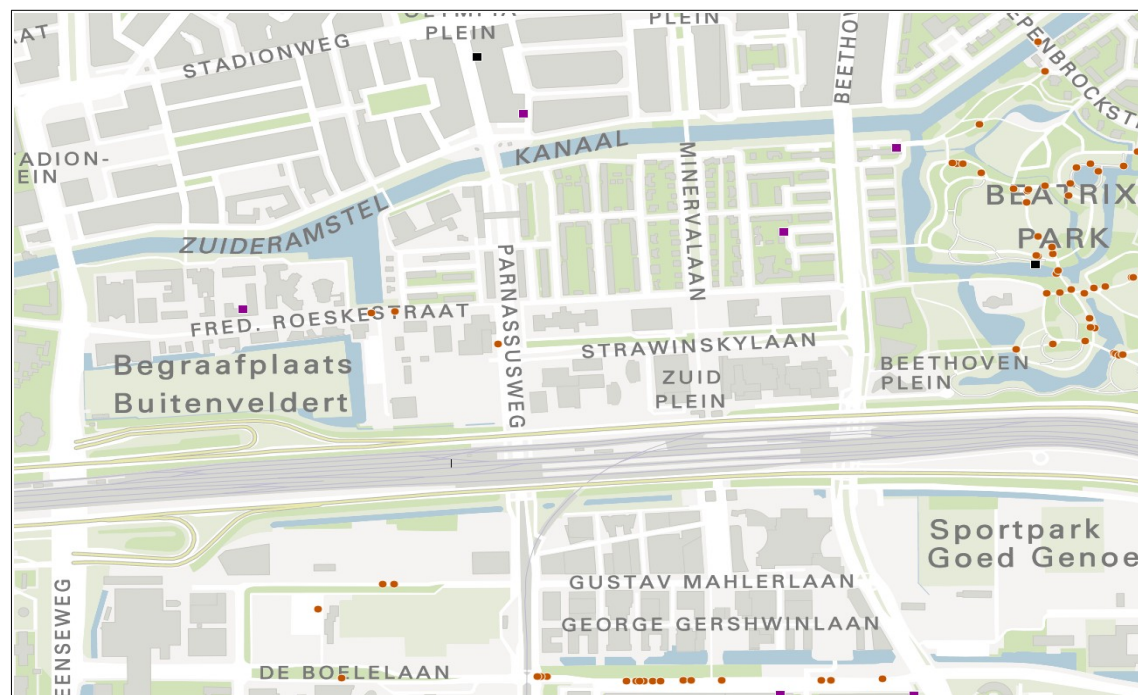
Hoofdgroenstructuur en ecologische structuur

In Amsterdam is een ecologische infrastructuur en hoofdgroenstructuur vastgelegd. Bij ruimtelijke ingrepen wordt gevraagd hiermee rekening te houden. Beide structuren zijn niet afdwingbaar.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Waarnemingen van huismus (rood) en gierzwaluw (zwart). Bron: maps.Amsterdam.

Waarnemingen van gewone dwergvleermuis. Bron: maps.Amsterdam.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 13 mei 2021 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 13 mei 2021 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren gunstig voor het doen van waarnemingen.

Subspontane opslag van wilde planten, o.a. ereprijs

Schijtsporen van vogels, mogelijk huismus.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Aan de voorzijde van het pand en nabij de begraafplaats zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis gemeld. Er zijn geen waarnemingen van huismus en gierzwaluw uit de directe omgeving bekend. Boelens (2019) heeft onderzoek gedaan in de omgeving. De auteur meldt dat de rechtbank niet geschikt is voor vleermuizen of vogels en heeft hier ook geen waarnemingen gemeld. Verder zijn er geen meldingen van waarnemingen. Mogelijk is er sprake van een waarnemerseffect.

Vegetatie en planten

Het perceel is vrijwel volledig bebouwd of verhard. Langs het gebouw zijn enkele plantsoenen en borders aanwezig, waarin subspontane opslag van enkele niet-beschermde inheemse kruiden groeien. Er zijn geen beschermde planten aangetroffen, deze worden ook niet verwacht.

Zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde soorten

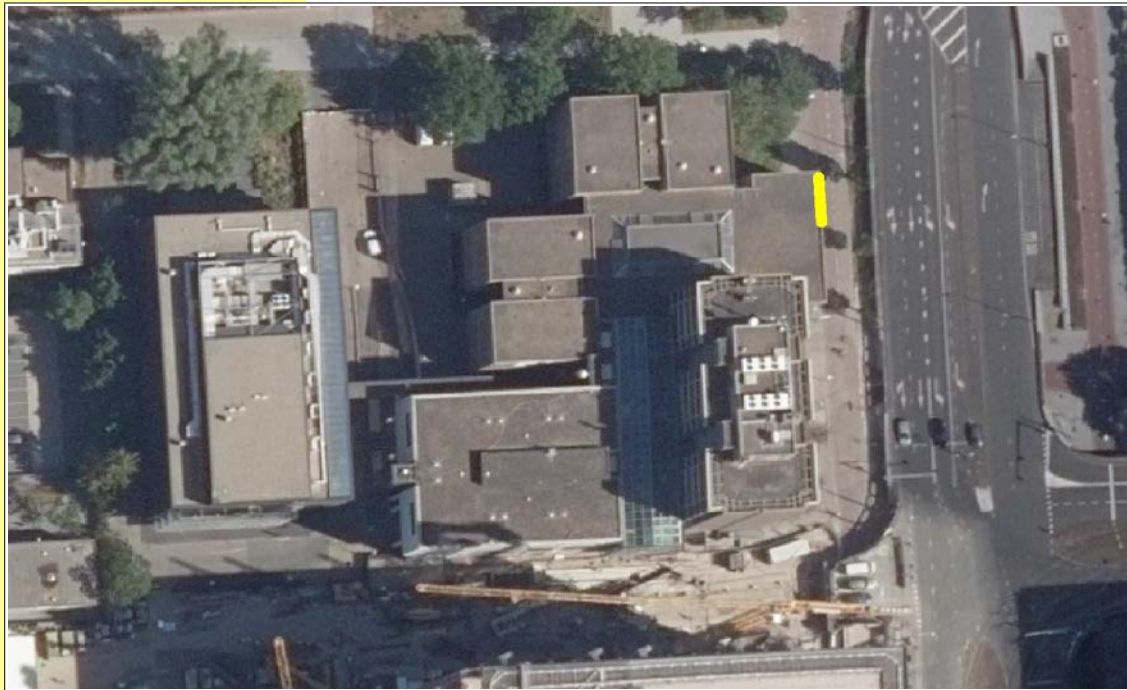
Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De (kraam)kolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het pand is groten deels opgebouwd uit betonelementen (monumentale deel) en uit een combinatie van beton en metaal. Het pand heeft een plat dak. Er zijn geen openingen aangetroffen in de gevel waarachter een vleermuis een verblijfplaats kan vinden. Op het perceel staan geen bomen met holten die geschikt zijn voor vleermuizen. Er zijn met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand aanwezig.

Op de openbare weg is een melding van een gewone dwergvleermuis bekend. Uit de melding volgt geen concrete relatie met het pand.

De locatie waar de schijfsporen zijn waargenomen.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De begraafplaats is mogelijk een belangrijk jachtgebied. De begraafplaats ligt buiten de invloedssfeer van het werk.

Andere zoogdieren

Binnen de planlocaties kunnen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen worden uitgesloten. De kans op kleine marters is gering, vanwege de ligging binnen de bebouwde kom. Het perceel is vrijwel volledig bebouwd of verhard (er zijn slechts enkele borders aanwezig). Het habitat voor de marters ontbreekt volledig.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. In de pand zijn geen geschikte openingen aangetroffen die kunnen leiden naar een nestplek voor de gierwaluw. De gierwaluw is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid afwezig.

Op de hoek Parnassusweg/Fred Roeskestraat zijn de kozijnen van de ramen op de gevel geplaatst. Op de andere plekken zijn de kozijnen in de gevel geplaatst. Op de plek met de kozijn op de gevel zijn schijfsporen van vogels aangetroffen. Dat betekent dat voor die locatie de huismus niet is uit te sluiten.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels binnen de invloedssfeer van het werk niet waarschijnlijk. Binnen het perceel zijn tijdens het veldbezoek geen vogels aangetroffen. Theoretisch kunnen er vogels broeden in de kleine laanbomen of op het dak. Uit voorzorg is het verstandig rekening te houden met het broedseizoen.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlaktewater in de directe omgeving van het pand aanwezig. De kans op watergebonden soorten op het perceel is daarmee met zekerheid uit te sluiten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 13 mei 2021 is gebleken dat de aanwezigheid van de huismus bovenop enkele kozijnen niet is uit te sluiten (vanuit ambtelijke kring wordt de huismus wel uitgesloten). Momenteel is nog niet zeker dat het pand op die plek mag worden verbouwd. Het bestemmingsplan gaat in procedure c.q. wordt vastgesteld voordat het huismusonderzoek kan worden uitgevoerd. Het bestemmingsplan is uitvoerbaar als de kozijnen niet worden gewijzigd. Alleen met een soortgericht onderzoek is absolute zekerheid te geven.

Als het bouwplan wel wijzigingen van de kozijnen betreft, zal voor de uitvoering van de werkzaamheden aan de kozijnen een afdoend onderzoek uitgevoerd moeten worden. In geval er huismussen broeden zullen tevens alternatieve nestplekken moeten worden aangeboden en moet er voldoende groen (lees: voedsel voor de huismus) overblijven.

De aanwezigheid van vleermuizen en gierzwaluw kan worden uitgesloten. Er zijn geen geschikte openingen die naar een potentieel aanwezige verblijfplaats kunnen leiden.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het nodig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Bij het opstellen van materiaal moet worden voorkomen dat deze op het groen worden geplaatst.

Bij de planning en werkzaamheden moet rekening gehouden worden met de kans op algemeen voorkomende broedvogels.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt op een afstand van ruim 8 km van de planlocatie. Bovendien is het dichtstbij liggende Natura 2000-gebieden niet gevoelig voor de stikstofdepositie. Een wijziging in de emissie is niet op voorhand uit te sluiten, echter het zal zeer waarschijnlijk niet leiden tot een wijziging van de stikstofbelasting op kwetsbare habitats in het Natura 2000. Een berekening van de depositie kan zekerheid geven over de effecten. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor het complex aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam worden ontwikkelingen voorbereid. De panden worden verbouwd; het interieur en deels het exterieur zullen wijzigen. Op het perceel staat momenteel een rechtbank. Een deel van het pand heeft een monumentale status. Beoordeeld is of er effecten op beschermde soorten kan ontstaan. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 13 mei 2021 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie is gebleken dat de aanwezigheid van de huismus op een deel van het gebouw niet is uit te sluiten (vanuit de gemeente wordt getwijfeld over de aanwezigheid van de huismus). Als hier het pand wordt verbouwd is een afdoend onderzoek naar de huismus nodig. Als de huismus aanwezig is en een effect niet is te vermijden, dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Ook zullen dan alternatieve nestplekken nodig zijn.

Er zijn met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen gierzwaluw of vleermuizen in het pand. Een aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

Er moet rekening worden gehouden met het broedseizoen. De kans op aanwezigheid van algemeen beschermde vogels wordt als klein geschat, tijdens het veldbezoek is geen enkele vogel waargenomen. Verder is de zorgplicht voor grondgebonden zoogdieren en eventueel amfibieën van belang. Bij het opstellen van materiaal moet worden voorkomen dat deze op het groen worden geplaatst.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Het beschermde Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt op een afstand van ruim 8 kilometer van de planlocatie. Een toename van de depositie kan op voorhand worden uitgesloten. Een berekening van de depositie kan zekerheid bieden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Boelens, K. (2019). Nader onderzoek steenmarters en vleermuizen Uitvaartcentrum Zuid en omgeving (Parnas). Tauw
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijs (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.

- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl
- quickscanhulp.nl (bevat waarnemingen uit de NDFF)